

Rekonstrukce ošetrovatelské péče z lidských kosterních pozůstatků

Mgr. ANNA PANKOVSKÁ, Ph.D.

Základním aspektem lidského chování je prosociální jednání ve prospěch druhých projevující se mimo jiné poskytnutím ošetrovatelské péče. Schopnost poskytování péče druhým vypovídá o kulturních normách, náboženských hodnotách, o sociální a ekonomické struktuře společnosti a také o ekologii a přístupu ke zdrojům. Diverzitu v poskytování péče lze sledovat nejen napříč prostorem, ale také v průběhu dějin. V období, pro která nemáme žádné písemné prameny, je jediným zdrojem informací archeologický kontext. Archeologické nálezy dokládající zdravotní péči mají proto unikátní a nezastupitelný význam nejen v archeologii, ale také v oboru ošetrovatelství. Bioarcheologie poskytuje teoretický rámec k rekonstrukci lidského chování z archeologického kontextu. Mezi nové trendy bioarcheologie patří tzv. bioarcheologie péče (*Bioarchaeology of Care*). Principem tohoto přístupu je na základě dochovaných kosterních ostatků jedinců s kosterní patologií prokázat poskytnutí péče okolí. Nejde již o „pouhé“ diagnostikování nemoci a určení stádia rozvoje nemoci, ale o celkovou rekonstrukci sociální podpory a lékařské péče v minulosti. V příspěvku představím základní princip konceptuálního rámce bioarcheologie péče a na jednotlivých příkladech ukáži jeho aplikaci.

Mgr. Anna Pankowská, Ph.D. vystudovala magisterský studijní obor Antropologie populací minulosti na katedře antropologie Západočeské univerzity (ZČU) v Plzni a doktorské studium na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Spolupodílela se na řadě archeologických výzkumů jako terénní antropoložka v České republice a v zahraničí. V současné době působí jako odborný asistent v laboratoři biologické antropologie na katedře antropologie ZČU v Plzni. Vedle metod terénní antropologie se věnuje rekonstrukci zdravotního stavu z lidských kosterních pozůstatků, medicínské antropologii, dále se zabývá pohřebním ritem v pozdní době kamenné a době bronzové, tafonomií a v poslední době je velmi vděčná za možnost podílet se na rozsáhlém výzkumu odhadů plodnosti od pravěku po středověk.

